

4ª JORNADA SOBRE PERIODISME I EXILI

Càtedra Hipòlit Nadal. 12 de juny de 2026 Port de la Selva Dones periodistes exiliades

Lidia Ferrer, alcaldessa del Port de la Selva;
Pere Parramon, subdelegat del Govern a Girona
Ignasi Rodríguez-Roda, vicerector de l'impacte al territori
Lluís Costa- Director de la Càtedra Hipòlit Nadal
Mercè Morales. Presidenta de la societat Catalana d'Estudis Històrics
Germà Capdevila. President de la APPC

Benvolguts, amigues i amics,

En nom de la Universitat de Girona i del Consell Social de la UdG, volem agrair al professor i director de la càtedra, Lluís Costa, la organització d'aquestes jornades, que any rere any, ens descobreixen persones, periodistes oblidats i oblidades que es varen exiliar.

Fa uns dies, en l'homenatge al pedagog Salomó Marquès, qui ha estat catedràtic de la Història de la Educació de la UdG, es va recordar la ingent feina que en Salomó –en Món- ha fet per recuperar la memòria dels Mestres exiliats. La seva documentació es troba a la Biblioteca de la UdG i conté un fons de més de 500 biografies.

Mantinc que la millor manera de recordar l'exili i la guerra civil, és fer la biografia de cadascuna de les persones que va haver de marxar per por de les represàlies, així com la memòria dels que varen morir per defensar la República.

La doctora Gemma Domènech ha participat, juntament amb Salomó Marquès, Josep M. Murià i Angèlica Peregrina, en l'elaboració d'un diccionari dels gironins a Mèxic, amb una breu biografia, un llibre que ha estat editat recentment per la Cambra de Comerç de Girona.

Revisant-lo per sobre, hi he trobat 18 noms de periodistes o bé vinculats amb l'escriptura, i tres són dones. Per sort, he comprovat que només hi ha una de les 18 persones que no te una ressenya a la viquipèdia o a l'enciclopèdia.cat.

- 1-Agustí Cabruja i Auguet (Salt 1909- Ciutat Mèxic 1983) Escriptor i periodista. Viquipèdia
- 2-Abelard Fàbrega i Esteba (Cabanès d'Empordà 1894-Mèxic 1991). Mestre, pedagog i editor. Enciclopèdia.cat
- 3-Joan Linares i Delhom (Palafrugell 1881:Ciutat Mèxic 1947) Escriptor, periodista i polític. Viquipèdia
- 4-Francesca Linares Palomeras (Palafrugell 1914-1988) Funcionària, col·laboradora amb revistes. Mediateca INAH. Col·laborà amb La Depeche de Toulouse i escriví per El Diluvio i Orbe.
- 5-Joan Loperena i Romà (Girona 1888-Veracruz 1957) Advocat i polític, Director del periòdic local Foment- Viquipèdia
- 6-Jaume Miravittles i Navarra (Figueres 1906. Barcelona 1988) Escriptor i polític. Viquipèdia

- 7-Narcís Molins i Fàbrega (Tortellà 1901-Mor, Mèxic 1962) Periodista i antropòleg. Viquipèdia
- 8-Josep Muní i Sala (Calonge de Mar 1903-1998) Va dirigir Catalunya, la revista del PSUC a Mèxic. Enciclopèdia.cat
- 9-Dolors Pla i Brugat (Vilasacra 1954-Barcelona 2014) Historiadora i antropòloga. Va coordinar un projecte de la INAH (Instituto Nacional Antropologia e Historia) sobre història oral dels refugiats espanyols a Mèxic. Viquipèdia
- 10-Hermós Plaja i Saló (Palamós 1990-Palafrugell 1982). Impressor i articulista. Viquipèdia
- 11-Josep Pous i Pagés (Figueres 1873-Barcelona 1952) col.laborador revistes. Viquipèdia
- 12-Jaume Tarrades i Barrera (Figueres 1908) Ceramista, escultor i escriptor. NO
- 13- Angels Vayreda i Trullol (Lladó 1910.Figueres 1977) Poetessa i novelista. (Viquipèdia)
- 14-Alfons Vidal i Planas (Sta. Coloma Farners 1891-Tijuana 1965) Periodista i escriptor (Viquipèdia)
- 15-Pere Vila i Xifra (Girona 1904-1978) Periodista. (Fundación Pedro Iglesias)
- 16-Antoni Xirau i Palau (Figueres 1898. Bagneux França 1976) Advocat i polític (Viquipèdia)
- 17-Joan Xirau i Palau (Figueres 1903-1976) Farmacèutic Dirigí la revista Studium (Enciclopèdia.cat)
- 18-Joaquim Xirau i Palau (Figueres 1895-Ciutat Mèxic 1946) Llicenciat en filosofia i Dret (Viquipèdia)

Totes aquestes iniciatives són molt benvingudes ja que l'estudi de l'exili passa per conèixer quin va ser el periple de cadascun i tot i a vegades englobar-los en la seva totalitat, cadascun d'ells i elles té al darrere una història, un record del que varen deixar i patir, i un llegat.

Us desitjo per tant, que aquesta jornada sigui ben fructífera i que, com sol passar amb la investigació, contribueixi a engruixir el coneixement.

Moltes gràcies